

**Innowacyjne działania
we wspomaganiu szkół i placówek
w powiecie krakowskim**

Karta opisu dobrej praktyki

Janina Grela

Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna

Dorota Jastrzębska

Redakcja językowa, korekta, przygotowanie do publikacji

Agnieszka Cieślak

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach licencji Creative Commons

[Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) (CC BY-NC)

Publikacja powstała w ramach projektu „Wsparcie kadry jednostek samorząd terytorialnego w zarządzaniu oświatą ukierunkowanym na rozwój szkół i kompetencji kluczowych uczniów – II etap”

Projekt pozakonkursowy o charakterze koncepcyjnym współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego realizowany w partnerstwie ze Związkiem Miast Polskich, w ramach Osi Priorytetowej II, Działania 2.10, Program Operacyjny WIEDZA – EDUKACJA – ROZWÓJ na lata 2014–2020

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Spis treści

I.	Opis dobrej praktyki.....	4
1.	Charakterystyka lokalnego systemu.....	4
2.	Problem, który był powodem wdrożenia innowacji	4
3.	Na czym polega zastosowane rozwiązanie?	4
4.	Kto, kiedy i co zrobił?	5
5.	Jakie efekty osiągnięto?	5
6.	Ile to kosztowało?	6
7.	Dlaczego warto promować to rozwiązanie?	7
8.	Zalecenia dotyczące replikacji	8
II.	Dane kontaktowe osoby, która może przekazać szczegółowe informacje na temat rozwiązania	8
III.	Wzorcowe dokumenty i materiały dostępne dla podmiotów zainteresowanych replikacją	8

1. Typ jednostki samorządu terytorialnego (JST): powiat
2. Nazwa JST: powiat krakowski
3. Liczba mieszkańców: 274 843
4. Obszar tematyczny: opracowanie i wdrożenie planu wspomagania szkół/placówek w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych uczniów

I. Opis dobrej praktyki

1. Charakterystyka lokalnego systemu

Powiat krakowski jest organem prowadzącym dla następujących szkół i placówek oświatowych:

- Zespołu Szkół i Placówek Oświatowych w Skale,
- Liceum Ogólnokształcącego w Krzeszowicach i Liceum Ogólnokształcące w Skawinie,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Krzeszowicach,
- Zespołu Szkół Techniczno-Ekonomicznych w Skawinie,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Giebułtowie,
- Zespołu Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Czernichowie,
- Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Skawinie,
- Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Powiatu Krakowskiego,
- Podkrakowskiego Centrum Rozwoju Edukacji i Doskonalenia Nauczycieli w Krakowie.

Ponadto powiat krakowski dotuje następujące szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych:

- Niepubliczne Gimnazjum Specjalne w Radwanowicach-OTI,
- II Zaoczne Liceum Ogólnokształcące C.K. „Suplement” w Liszkach S. Roja,
- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych, zaoczne w Krzeszowicach E. Kulig,
- LO dla Dorosłych „Edukator” w Zabierzowie E. Seweryn,
- Policealną Szkołę Zawodową „Edukator” w Zabierzowie E. Seweryn

oraz szkoły publiczne prowadzone przez osoby prawne:

- Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II w Skawinie,
- Liceum Ogólnokształcące w Centrum Edukacyjnym „Radosna Nowina 2000” oraz internat.

2. Problem, który był powodem wdrożenia innowacji

W 2018 r. w szkołach powiatu krakowskiego przeprowadzona została pogłębiona diagnoza potrzeb szkół i placówek. W ramach diagnozy zidentyfikowane zostały następujące potrzeby oraz problemy szkół/placówek oraz ich przyczyny:

1. Problemy komunikacyjne uczniów z rówieśnikami i nauczycielami.
2. Trudności uczniów z wykorzystywaniem języków obcych do celów komunikacyjnych.

3. Deficyty w wiedzy i umiejętnościach uczniów z poprzednich etapów edukacji w zakresie kompetencji matematycznych.
4. Braki w zakresie umiejętności i technik uczenia się u uczniów.
5. Brak umiejętności zarządzania własnym czasem u uczniów.
6. Brak umiejętności sygnalizowania nauczycielom przez uczniów własnych postulatów i potrzeb.
7. Brak wiedzy uczniów na temat funkcjonowania rynku pracy oraz brak umiejętności budowania własnych ścieżek kariery zawodowej.
8. Brak inwencji i aktywności w kreowaniu własnych pomysłów na organizację życia szkoły (np. imprez kulturalnych w szkole i poza nią).

Zidentyfikowane braki, problemy i potrzeby uczniów stały się podstawą do wypracowania planu wspomagania szkół w powiecie krakowskim w zakresie kształtowania kompetencji uczniów.

3. Na czym polega zastosowane rozwiązanie?

Zastosowane rozwiązanie polega na wdrożeniu procesowego wspomagania w szkołach i placówkach powiatu krakowskiego. Procesowe wspomaganie zostało uwzględnione i zaplanowane w planie wspomagania szkół/placówek przygotowanym przez pracowników JST we współpracy z dyrektorami szkół/placówek powiatowych oraz innymi interesariuszami lokalnego systemu oświaty. Działania poprzedzone zostały diagnozą stanu lokalnej oświaty oraz debatą oświatową z udziałem przedstawicieli wszystkich szkół i placówek powiatu.

W trakcie debaty sformułowano cele strategiczne i operacyjne istotne dla rozwoju oświaty. Pierwszy cel strategiczny dotyczył wdrożenia kompleksowego systemu wspomagania szkół i placówek w zakresie kształcenia kompetencji kluczowych uczniów, drugi – wdrożenia Powiatowego Systemu Doradztwa Zawodowego w szkołach i placówkach, trzeci – wdrożenia Powiatowego Planu Inwestycji i Remontów.

Cele operacyjne ukierunkowane zostały na realizację już bardziej skonkretyzowanych działań, tj.:

- Organizacja procesowego wspomagania w 7 szkołach i 1 placówce, zorientowane na rozwój kompetencji kluczowych (językowych, matematycznych, przedsiębiorczości, kompetencji społecznych i umiejętności uczenia się) – do realizacji w terminie do 30 czerwca 2020 r.
- Opracowanie i organizacja powiatowego modelu doradztwa zawodowego w 7 szkołach i 1 placówce – do realizacji w terminie do końca czerwca 2020 r.
- Przygotowanie planu remontów i inwestycji do 2020 r. z kontynuacją wdrożenia do 2024 r.

4. Kto, kiedy i co zrobił?

W związku z określonymi celami strategicznymi i operacyjnymi podjęte zostały konkretne działania:

- powołano Głównego Koordynatora wspomagania w powiecie krakowskim;
- powołano szkolnych koordynatorów wspomagania w każdej szkole;
- zorganizowano szkolenia dla dyrektorów i szkolnych koordynatorów wspomagania i innych nauczycieli w zakresie procesowego wspomagania;

- opracowano w szkołach roczne plany wspomagania (RPW);
- wdrożono roczne plany wspomagania i dokonano oceny efektów na poziomie szkół;
- po roku wdrażania w szkołach zorganizowano spotkania podsumowujące i na podstawie dokonanej oceny podjęto decyzję o kontynuacji procesowego wspomagania z uwzględnieniem wypracowanych na tej podstawie wniosków;
- zorganizowano konferencję podsumowującą wsparcie szkół w powiecie krakowskim;
- przeprowadzono analizę sytuacji na rynku pracy w powiecie krakowskim;
- powołano powiatową sieć doradców zawodowych z wykorzystaniem bezpłatnej platformy Doskonalenia w sieci.pl;
- zorganizowano spotkanie robocze dotyczące wypracowania powiatowego modelu systemu doskonalenia doradców zawodowych;
- wypracowano harmonogram wdrażania powiatowego modelu systemu doskonalenia doradców zawodowych;
- wdrożono powiatowy model systemu doskonalenia doradców zawodowych,
- opracowano i wdrożono Powiatowy Planu Inwestycji i Remontów (zatwierdzony przez Zarząd Powiatu);
- przygotowano plan remontów i inwestycji do 2020 r. z kontynuacją wdrożenia do 2024 r.;
- przedstawiono i omówiono przygotowany plan z dyrektorami szkół i placówek.

5. Jakie efekty osiągnięto?

Należy podkreślić, że upłynął rok od podjęcia działań wdrażających, część efektów można już zaobserwować, jednak duża ich część będzie odroczone w czasie. Uzyskane już efekty:

- podniesienie wyników nauczania, wyników egzaminów maturalnych i zawodowych oraz zwiększenie motywacji uczniów do nauki. Łączny udział uczniów biorących udział w różnych formach zajęć pozalekcyjnych wynosi 63%;
- podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- podniesienie motywacji uczniów poprzez wprowadzenie dodatkowych form wyróżnień uczniów, tj. nagrody starosty, konkurs „Talenty Powiatu”, indywidualne nagradzanie najlepszych maturzystów;
- podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie wiedzy dotyczącej zmian w szkolnictwie zawodowym oraz umiejętności wykorzystania dostępnych narzędzi w doradztwie edukacyjno-zawodowym. W szkoleniach i warsztatach podnoszących kompetencje brało udział 75% zatrudnionych nauczycieli;
- podniesienie kompetencji uczniów w zakresie planowania własnej ścieżki kariery zawodowej (wybory dalszych kierunków kształcenia, pozyskiwanie dodatkowych kwalifikacji przez uczniów). Opracowanie i wdrożenie Powiatowego Programu Doradztwa Zawodowego stanowi znakomitą platformę działań związanych z planowaniem kariery zawodowej ucznia.

6. Ile to kosztowało?

Formy doskonalenia w szkołach:

- a) szkolenia i warsztaty w szkołach: 105 godzin, wartość w zł – 27 400 zł;
- b) szkolenie Szkolnych Koordynatorów Wspomagania: 5 godzin, wartość w zł – 2 500 zł;
- c) konferencja problemowa (wychowawcy, pedagodzy): wartość w zł – 2 041,78 zł;
- d) zatrudnienie koordynatora wspomagania: 10 miesięcy x 1 200 zł, wartość w zł – 12 000 zł.

Razem: 43 941,80 zł.

7. Dlaczego warto promować to rozwiązanie?

Waga problemu: ocena 5

Nauczyciele szkół/placówek zdobyli nową wiedzę z zakresu kompetencji kluczowych, poznali także nowe narzędzie w postaci procesowego wspomagania. Nabrali dystansu do swojej pracy. Podjęli działania samokształceniowe. Poczuli się bardziej komfortowo, upewniając się co do wartości swoich działań. Wdrożenie procesowego wspomagania w 7 szkołach i 1 placówce ukierunkowanych na rozwój kompetencji kluczowych, tj. językowych, matematycznych, przedsiębiorczości, kompetencji społecznych, uczenia się, wpływa korzystnie na wyniki pracy z uczniami.

Innowacyjność podejścia: ocena 5

Innowacyjność rozwiązania polega na włączeniu nauczycieli w proces samodoskonalenia i doskonalenia zarówno w zakresie posiadanej wiedzy jak i kompetencji społecznych. Bogata oferta szkoleń i innych form kształcenia (w tym samokształcenia, np. w sieci) daje nauczycielom dodatkową okazję do poszerzenia własnych kwalifikacji i kompetencji.

Skuteczność rozwiązania: ocena 4

Skuteczność ocenimy po zakończonym wdrożeniu, tj. w roku 2020. Już dzisiaj jednak można stwierdzić duże zainteresowanie i bardzo pozytywną ocenę wdrożenia przez nauczycieli, dyrektorów szkół, pracodawców i pracowników. Obserwuje się również znaczne podniesienie wyników nauczania szczególnie w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych. Najbardziej wymiernym rezultatem jest wzrost liczby finalistów i laureatów konkursów przedmiotowych i olimpiad w stosunku do ogólnej liczby uczniów danego rocznika.

Podnoszenie kompetencji angażuje i mobilizuje nauczycieli do indywidualizowania pracy z uczniami w kierunku motywowania ich do większego wysiłku intelektualnego, a uczniów szczególnie uzdolnionych do wykorzystywania swojego potencjału w ramach tutoringu rówieśniczego.

Replikowalność – kto może z niego skorzystać, ile JST: ocena 4

Z dobrej praktyki może skorzystać każda szkoła i każdy organ prowadzący. Zaproponowane rozwiązanie oparte na wdrożeniu procesowego wspomaganie nauczycieli można z powodzeniem stosować w każdym samorządzie, który zarządza co najmniej kilkoma szkołami ponadgimnazjalnymi. Istotne są środki finansowe, które można przeznaczyć na ponadstandardowe zadania edukacyjne. Ważnym czynnikiem jest także wyznaczenie/ zatrudnienie podmiotu, który będzie odpowiedzialny za regularne, a nie okazjonalne i akcyjne funkcjonowanie zaproponowanego rozwiązania.

8. Zalecenia dotyczące replikacji

Podstawowym ograniczeniem w replikacji rozwiązania mogą być środki finansowe. Jeśli tego ograniczenia nie ma, ważne jest dokładne zdiagnozowanie potrzeb szkół i placówek, które zostaną objęte procesowym wspomaganie. Jest to podstawa i warunek właściwego nastawienia nauczycieli do dodatkowej pracy i obowiązków. Ryzyko może stanowić właściwy dobór oraz dostępność osób wspierających i ekspertów.

Ważna jest także konieczność określenia oczekiwań i zasad współpracy między głównym koordynatorem wspomaganie a szkołami (dyrektorami, nauczycielami, a zwłaszcza powołanym w każdej szkole koordynatorem np. szkolnego systemu doradztwa zawodowego).

II. Dane kontaktowe osoby, która może przekazać szczegółowe informacje na temat rozwiązania

1. Imię i nazwisko: Janina Grela
2. Funkcja: Nauczyciel konsultant w PCRE i DN; Przewodnicząca Komisji Edukacji w Radzie Powiatu Krakowskiego
3. Adres: ul Krakowska 222, 32-080 Zabierzów
4. Telefon: 511 615 656
5. E-mail: ninagrela@poczta.onet.pl

III. Wzorcowe dokumenty i materiały dostępne dla podmiotów zainteresowanych replikacją

[Raport o stanie powiatu krakowskiego za 2018 r.](#)

Plan wspomaganie szkół i placówek powiatu krakowskiego – Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie

[Plan pracy Podkrakowskiego Centrum Rozwoju Edukacji i Doskonalenia Nauczycieli](#)

Plany pracy szkół i placówek:

- www.lo-skala.edu.pl
- www.lokrzeszowice.net.pl
- www.zso.pl.pl
- www.zste-skawina.edu.pl
- www.zspkrzeszowice.pl

- www.czernichow.edu.pl
- www.zsp.giebultow.pl
- www.sosw.skawina.edu.pl